

Số: /BC-BCĐBP KTTT Bình Phước, ngày tháng năm 2024

BÁO CÁO

Tình hình phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã năm 2023 và kế hoạch phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã năm 2024

Căn cứ Công văn số 4879/BKHĐT-KTHT ngày 23/6/2023 của Bộ Kế hoạch và Đầu tư (Thường trực Ban Chỉ đạo quốc gia về kinh tế tập thể) về việc xây dựng kế hoạch phát triển kinh tế tập thể (KTTT), hợp tác xã (HTX) năm 2024, Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Phước đã ban hành Báo cáo số 265/BC-UBND ngày 09/8/2023 về tình hình phát triển KTTT, HTX năm 2023 và kế hoạch phát triển KTTT, HTX năm 2024.

Thực hiện Báo cáo số 757/BC-BCĐ ngày 29/01/2024 của Ban Chỉ đạo quốc gia về KTTT, Ban Chỉ đạo tỉnh Bình Phước về KTTT hoàn thiện báo cáo tình hình phát triển KTTT, HTX năm 2023 và kế hoạch phát triển KTTT, HTX năm 2024 với nội dung như sau:

Phần thứ nhất

ĐÁNH GIÁ TÌNH HÌNH PHÁT TRIỂN KINH TẾ TẬP THỂ, HỢP TÁC XÃ NĂM 2023

I. TÌNH HÌNH PHÁT TRIỂN KTTT, HTX

Năm 2023 là năm giữa nhiệm kỳ thực hiện Kế hoạch phát triển kinh tế xã hội giai đoạn 2021-2025, là năm bản lề có ý nghĩa quan trọng trong việc thực hiện Chương trình hành động số 17-CTr/TU ngày 30/9/2021 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh, Nghị quyết số 19/2020/NQ-HĐND ngày 10/12/2020 của Hội đồng nhân dân tỉnh và Kế hoạch phát triển KTTT, HTX giai đoạn 2021-2025 của UBND tỉnh; là năm đầu tiên thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 16/6/2022 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả KTTT trong tình hình mới - văn bản có tính chiến lược trong giai đoạn trung và dài hạn, định hướng cho công tác lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy Đảng, các cấp chính quyền trong phát triển KTTT, HTX và trong huy động các nguồn lực đẩy nhanh công cuộc công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước theo Nghị quyết của Đảng.

Năm 2023 cũng là năm bước ngoặt quan trọng đối với khu vực KTTT, HTX. Nhằm cụ thể hóa những chủ trương, chính sách mang tính định hướng của Trung ương và Tỉnh ủy, UBND tỉnh đã ban hành Kế hoạch số 147/KH-UBND

ngày 05/5/2023 triển khai Chương trình hành động số 09/NQ-CP ngày 02/02/2023 của Chính phủ và Chương trình hành động số 35-CTr/TU ngày 24/02/2023 của Tỉnh ủy thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW; đã đề ra các nhóm giải pháp, nhiệm vụ cụ thể để các sở, ngành, địa phương triển khai, thực hiện nhằm sớm đưa các chính sách hỗ trợ phát triển KTTT đi vào cuộc sống.

Trong năm 2023, kinh tế thế giới tiếp tục có nhiều biến động phức tạp và bất ổn như lạm phát toàn cầu có hạ nhiệt nhưng vẫn ở mức cao, sự phục hồi chậm và suy giảm nhu cầu tiêu dùng của các đối tác thương mại lớn. Kinh tế trong nước nói chung, khu vực KTTT nói riêng có nhiều thách thức; tăng trưởng kinh tế không đạt như kỳ vọng. Tình hình phát triển KTTT, HTX năm 2023 trên địa bàn tỉnh cơ bản đạt được một số kết quả như sau:

1. Tình hình chung

- Về số lượng: Đến ngày 31/12/2023, toàn tỉnh có 325 HTX, 01 Liên hiệp HTX và khoảng 1.385 tổ hợp tác (THT)^[1]. So với năm 2022, số HTX thành lập mới tăng 30 HTX (tăng 10%), đạt 85,71% so với kế hoạch năm 2023. Mặc dù không đạt so với chỉ tiêu của tỉnh (chỉ tiêu năm 2023 thành lập mới 35 HTX), nhưng so với cả nước, tỷ lệ HTX thành lập mới năm 2023 của tỉnh tăng cao hơn 6% mặc dù tỷ lệ đạt kế hoạch thấp hơn 11,71% (so với năm 2022, cả nước tăng 1.261 HTX tương ứng tăng 4%, đạt 97,45% so với kế hoạch năm 2023); so với vùng Đông Nam Bộ, tỷ lệ HTX thành lập mới năm 2023 của tỉnh tăng cao hơn 4,5% (so với năm 2022, vùng Đông Nam Bộ có 113 HTX thành lập mới, tương ứng tăng 5,5%), Bình Phước là địa phương có số lượng HTX tăng cao nhất^[2].

Tổng số 325 HTX đến 31/12/2023 gồm có: 248 HTX đang hoạt động; 67 HTX ngừng hoạt động chờ giải thể; 08 HTX tạm ngừng hoạt động; 02 HTX giải thể (sau khi rà soát, đã loại trừ 04 HTX do sai lệch trùng tên). Trong tổng số 248 HTX đang hoạt động có 213 HTX nông nghiệp (chiếm 85,9%) và 35 HTX phi nông nghiệp, bao gồm: 04 Quỹ tín dụng nhân dân (chiếm 1,6%); 03 HTX công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp (chiếm 1,2%); 08 HTX thương mại dịch vụ (chiếm 3,2%); 16 HTX giao thông vận tải (chiếm 6,5%); 04 HTX môi trường (chiếm 1,6%).

Tổng số thành viên HTX là 12.992 thành viên, tăng 1.600 thành viên, (tăng 14% so với năm 2022, tăng 11,1% so với kế hoạch năm 2023); toàn tỉnh có 01 Liên hiệp HTX với 04 HTX có tổng số 461 lao động hiện đang tạm ngừng hoạt động; tổng số thành viên THT khoảng 12.490 thành viên, tăng 100 thành viên, tương đương 8,1% so với năm 2022, đạt 100% so với kế hoạch năm 2023. Tổng số lao động thường xuyên trong HTX năm 2023 là 8.533 lao động, tăng 1.180 lao động, tương đương 16% so với năm 2022, tăng 12,8% so với kế hoạch 2023.

- Về hiệu quả hoạt động: Toàn tỉnh có 88 HTX đang hoạt động đạt loại khá, tốt (tăng 17,3% so với năm 2022). Nhận thức của cán bộ nhà nước và nhân dân

^[1] Chế độ báo cáo về tình hình hoạt động của tổ hợp tác theo Điều 29 Nghị định số 77/2019/NĐ-CP ngày 10/10/2019 của Chính phủ còn gặp nhiều khó khăn, chưa thực hiện đầy đủ.

^[2] Báo cáo số 757/BC-BCĐ ngày 29/01/2024 của Ban Chỉ đạo quốc gia về kinh tế tập thể.

về kinh tế tập thể có chuyển biến tích cực. UBND tỉnh triển khai thực hiện đồng bộ các chương trình, kế hoạch hỗ trợ phát triển KTTT. Bên cạnh đó, các HTX nỗ lực tìm kiếm thị trường và ổn định phát triển sản xuất kinh doanh. Trình độ cán bộ quản lý HTX ngày càng tăng, ngày càng nhiều người trẻ, có trình độ tham gia HTX. Bà con nông dân nói chung, thành viên HTX nói riêng ngày càng hiểu biết và quan tâm hơn về nông nghiệp công nghệ cao, nông nghiệp hữu cơ. Hình thành nhiều mô hình HTX kiểu mới đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của thị trường. Cùng với đó, các HTX đã mạnh dạn đầu tư cơ sở vật chất, đổi mới trang thiết bị, đầu tư theo chiều sâu, sản xuất theo quy trình, góp phần tích cực vào tăng trưởng kinh tế hộ gia đình khu vực nông thôn gắn với mục tiêu tái cơ cấu sản xuất nông nghiệp, xây dựng nông thôn mới, thúc đẩy kinh tế hộ gia đình phát triển, phục vụ nhu cầu hợp tác, liên kết trong sản xuất.

Doanh thu bình quân của các HTX khoảng 3.700 triệu đồng/năm, tăng 30 triệu đồng, tương đương 8,2% so với năm 2022, đạt 100% so với kế hoạch năm 2023. Lãi bình quân của một HTX năm 2023 khoảng 197 triệu đồng/HTX/năm, tăng 20 triệu đồng, tương đương 11,4% so với năm 2022, đạt 109,4% so với kế hoạch năm 2023; thu nhập bình quân của một lao động thường xuyên trong HTX năm 2023 khoảng 60 triệu đồng/người, tăng 3 triệu đồng, tương đương 5,3% so với năm 2022, đạt 100% so với kế hoạch năm 2023.

Tổng số cán bộ quản lý HTX là 847 người, giảm 50 người, tương đương 5,6% so với năm 2022; trong đó số cán bộ đạt trình độ sơ, trung cấp là 121 người, giảm 12 người so với năm 2022 (chiếm 14,3% trong tổng số cán bộ quản lý HTX); số cán bộ đạt trình độ cao đẳng, đại học là 160 người, tăng 2 người so với năm 2022 (chiếm 18,9% trong tổng số cán bộ quản lý HTX).

2. Tình hình phát triển HTX theo ngành, lĩnh vực chủ yếu

a) Lĩnh vực nông nghiệp:

Năm 2023, tình hình chính trị - xã hội và kinh tế vĩ mô của Việt Nam tiếp tục ổn định, các giải pháp bình ổn nguyên nhiên liệu đầu vào của Chính phủ phát huy tác dụng và nhu cầu tiêu dùng của thị trường trong nước và quốc tế từng bước được khôi phục, đã tạo đòn bẩy cho các HTX nông nghiệp phát triển mạnh cả về chất và lượng; các HTX nông nghiệp đã trở thành một mắt xích quan trọng trong phát triển chuỗi giá trị liên kết sản xuất, chế biến, tiêu thụ nông sản; là tiền đề quan trọng thúc đẩy hình thành các tổ hợp sản xuất, chế biến, tiêu thụ nông sản quy mô vừa và nhỏ tại nhiều vùng sản xuất nông nghiệp hàng hóa tập trung. Đến hết năm 2023, toàn tỉnh có 274 HTX nông nghiệp, bao gồm: 213 HTX đang hoạt động; 59 HTX ngừng hoạt động chờ giải thể; 02 HTX giải thể (đã loại trừ 04 HTX do sai lệch trùng tên). Doanh thu bình quân của 01 HTX nông nghiệp khoảng 3.520 triệu đồng/năm, lãi bình quân 148 triệu đồng/năm. Thu nhập bình quân của người lao động khoảng 54 triệu đồng/năm. Tổng số thành viên của các HTX nông nghiệp là 6.418 thành viên với 6.854 lao động.

Trong lĩnh vực nông nghiệp đã có một số mô hình hợp tác xã kiểu mới gắn với sự phát triển chuỗi giá trị sản phẩm, hàng hóa chủ lực có quy mô lớn và sức

lan tỏa rộng. Một số mô hình như chăn nuôi, hồ tiêu, cây ăn trái mang lại hiệu quả kinh tế cao. Việc ứng dụng khoa học công nghệ vào sản xuất đã dần trở nên phổ biến như áp dụng các biện pháp tiên tiến gắn với phát triển sản phẩm chất lượng an toàn như trồng rau trong nhà kính, nhà lưới, các hợp tác xã điều, tiêu, bưởi da xanh, áp dụng phương pháp tưới tiên tiến tiết kiệm nước, áp dụng quy trình sản xuất an toàn như VietGAP, GlobalGAP, đạt an toàn thực phẩm, phát triển ứng dụng công nghệ cao, có quy mô lớn và sức lan tỏa rộng. Từng bước đưa nông sản thế mạnh của tỉnh Bình Phước đến với các tỉnh lân cận và bạn bè thế giới, góp phần ổn định đời sống cho các thành viên HTX nói riêng và phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh nói chung.

b) Lĩnh vực công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp: Toàn tỉnh có 04 HTX công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp (chiếm 1,2% tổng số HTX), đang hoạt động; doanh thu bình quân khoảng 2.074 triệu đồng/năm, lãi bình quân 157 triệu đồng/năm, thu nhập bình quân của lao động 60 triệu đồng/người/năm. Ngành nghề kinh doanh chính là đồ gỗ mỹ nghệ. Các HTX đã áp dụng khoa học công nghệ tiên tiến trong sản xuất, giảm sức lao động, nâng cao năng suất chất lượng, đã tạo ra các mặt hàng đồ gỗ, sản phẩm mỹ nghệ ngày càng đa dạng, phong phú. Các HTX được củng cố bộ máy tổ chức gọn nhẹ, giải quyết nhu cầu việc làm của thành viên và hoạt động kinh doanh hiệu quả.

c) Lĩnh vực giao thông vận tải: Hiện nay, tỉnh có 18 HTX hoạt động trong lĩnh vực vận tải đường bộ (chiếm 6,5% tổng số HTX), bao gồm: 16 HTX đang hoạt động (chiếm 6,5%). Doanh thu bình quân khoảng 2.984 triệu đồng/năm, lãi bình quân 406 triệu đồng/năm, thu nhập bình quân 62 triệu đồng/người/năm; hoạt động chủ yếu là cung ứng các dịch vụ thiết yếu cho thành viên kinh doanh vận tải như luồng tuyến, bến bãi, lưu hành, tìm nguồn hàng, khách hàng.

d) Lĩnh vực tín dụng: Toàn tỉnh có 04 Quỹ tín dụng nhân dân (chiếm 1,2% tổng số HTX) đang hoạt động. Doanh thu bình quân khoảng 14.500 triệu đồng/năm, lãi bình quân 944 triệu đồng/năm, thu nhập bình quân 140 triệu đồng/người/năm. Công tác đào tạo, nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ của cán bộ làm công tác tại các Quỹ luôn được chú trọng, tham gia đầy đủ các khóa tập huấn đào tạo do cơ quan quản lý nhà nước tổ chức tại địa phương. Cả 04 Quỹ tín dụng đều hoạt động hiệu quả, thu hút ngày càng nhiều thành viên tham gia và đáp ứng kịp thời nhu cầu vốn sản xuất kinh doanh cho các HTX và người lao động. Quỹ tín dụng nhân dân, Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX tỉnh khẳng định được vai trò trong việc đáp ứng nhu cầu về vốn cho các HTX đầu tư sản xuất kinh doanh, hạn chế việc cho vay nặng lãi, hỗ trợ thành viên phát triển sản xuất kinh doanh, tạo việc làm.

đ) Lĩnh vực thương mại - dịch vụ: Toàn tỉnh có 08 HTX hoạt động trong lĩnh vực thương mại - dịch vụ (chiếm 2,5% tổng số HTX), đang hoạt động. Doanh thu bình quân khoảng 1.712 triệu đồng/năm/HTX, lãi bình quân 141 triệu đồng/năm/HTX, thu nhập bình quân của lao động thường xuyên 60 triệu đồng/năm. Các HTX thương mại - dịch vụ chủ yếu do các đoàn viên thanh niên tham gia, ngành nghề kinh doanh chủ yếu là kinh doanh thực phẩm, vật tư nông

nghiệp, dịch vụ vận tải, quy mô nhỏ, nguồn lực tài chính còn hạn chế, thiếu vốn trong sản xuất kinh doanh; chủng loại các mặt hàng còn ít và chất lượng chưa đáp ứng được nhu cầu của thị trường, sức cạnh tranh còn thấp; hoạt động sản xuất kinh doanh của các Hợp tác xã còn đơn điệu, chưa đáp ứng kịp với sự phát triển của thị trường; nhiều hoạt động xúc tiến thương mại, mở rộng thị trường chưa được các HTX tích cực tham gia.

e) Lĩnh vực môi trường: Tỉnh có 04 HTX hoạt động trong lĩnh vực môi trường (chiếm 1,2% tổng số HTX), đang hoạt động. Doanh thu bình quân khoảng 1.148 triệu đồng/năm, lãi bình quân 90 triệu đồng/năm, thu nhập bình quân của lao động 90 triệu đồng/năm.

3. Đánh giá tác động của HTX, Liên hiệp HTX, THT tới thành viên, kinh tế hộ thành viên (về kinh tế, văn hóa, chính trị, xã hội)

- Phong trào phát triển KTTT, HTX trong thời gian qua đã có những chuyển biến tích cực và đạt được những kết quả khả quan. Số HTX thành lập mới tăng cao và hoạt động với ngành nghề kinh doanh tổng hợp ngày càng nhiều. Có nhiều HTX đã chủ động liên kết, tham gia chuỗi giá trị, đem lại lợi ích thiết thực cho kinh tế hộ thành viên, góp phần ổn định và phát triển kinh tế - xã hội tại địa phương. Bên cạnh đó, lĩnh vực KTTT thực hiện tốt vai trò trong phát triển kinh tế tại địa phương, đã tạo sự liên kết, hợp tác giữa hộ nông dân, các cơ sở sản xuất nhỏ, giữa HTX và doanh nghiệp; các hoạt động sản xuất đã tạo điều kiện thuận lợi cho các hộ tiến hành sản xuất, góp phần gia tăng sản lượng hàng hóa, đồng thời thúc đẩy kinh tế hộ phát triển.

- Về chính trị, văn hóa, xã hội, an ninh trật tự: KTTT ngày càng thể hiện rõ vai trò trong việc phát triển kinh tế hộ thành viên, đã giải quyết công ăn việc làm cho 8.533 người lao động; thực hiện xóa đói giảm nghèo, góp phần phát triển kinh tế xã hội tại địa phương. Nhiều HTX đã chăm lo được cho thành viên về các nhu cầu cá nhân như đào tạo nghề, khoa học kỹ thuật, hiếu hỷ, chính sách hỗ trợ cho gia đình hộ thành viên nghèo trong HTX. Các HTX hoạt động không chỉ đáp ứng nhu cầu kinh tế, đời sống của các thành viên mà còn đề cao giá trị văn hoá, đạo đức, tham gia giải quyết nhiều vấn đề xã hội, góp phần ổn định cuộc sống, giữ gìn an ninh trật tự ở địa phương.

4. Một số mô hình hoạt động hiệu quả theo phương thức sản xuất gắn với chuỗi giá trị, ứng dụng công nghệ cao

Đến 31/12/2023, số HTX hoạt động hiệu quả đạt loại tốt, khá có 88 HTX, tăng 13 HTX tương ứng 17,33% so với năm 2022, đạt 57,14% so với kế hoạch năm 2023, trong đó: có 57 HTX ứng dụng công nghệ cao, tăng 35 HTX tương ứng 159,1% so với năm 2022, đạt 111,8% so với kế hoạch năm 2023; 53 HTX nông nghiệp hiệu quả có thực hiện dịch vụ liên kết đầu vào, liên kết đầu ra và chuỗi giá trị sản phẩm cho thành viên HTX với mức độ khác nhau^[3], giảm 31

^[3] Bao gồm: 14 HTX trồng và chế biến sản phẩm từ hạt điều; 09 HTX trồng sầu riêng; 06 HTX trồng tiêu; 02 HTX trồng bưởi, 01 HTX măng tre; 01 HTX trồng bơ và 20 HTX trồng nhiều loại cây khác nhau như mít, sầu riêng, bưởi, cao su.

HTX và giảm 36,9% so với năm 2022, đạt 34,42% so với kế hoạch năm 2023 (do HTX khó khăn trong hoạt động sản xuất kinh doanh và tiêu thụ sản phẩm). Với 53 HTX nông nghiệp hiệu quả, gồm có: 11 HTX nông nghiệp có hoạt động liên kết chuỗi giá trị; 01 HTX thực hiện dịch vụ liên kết đầu vào và 41 HTX thực hiện dịch vụ liên kết đầu ra (trong đó có 24 HTX có ký kết hợp đồng liên kết với các doanh nghiệp).

- Những mô hình THT, HTX nông nghiệp hoạt động hiệu quả năm 2023:

(1) Mô hình sản xuất Điều của Hợp tác xã Đồng Xanh (xã Đăk Nhau, huyện Bù Đăng).

(2) Mô hình sản xuất sầu riêng của HTX cây ăn trái Bàu Nghé (xã Phước Tín, thị xã Phước Long).

(3) Mô hình chăn nuôi dê của HTX Tân Thành (xã Tân Thành, huyện Bù Đốp).

(4) Mô hình trồng lúa của HTX Sóc Nê (xã Tân Tiến, huyện Bù Đốp).

(5) Mô hình trồng tiêu hữu cơ của HTX Lộc Quang (xã Lộc Quang, huyện Lộc Ninh).

(6) Mô hình canh tác dưa lưới theo công nghệ cao của HTX Nông nghiệp Sản xuất Thương mại Dịch vụ Thành Phương (xã Tân Tiến, huyện Đồng Phú).

(7) Mô hình trồng, chế biến sản phẩm mít ruột đỏ của HTX Thương mại Dịch vụ Phước Thiện (xã Phước Thiện, huyện Bù Đốp).

(8) Mô hình do Đoàn viên thanh niên hoạt động hiệu quả năm 2023: Mô hình bảo tồn hoa Cẩm Cù theo phương pháp vi sinh và kinh doanh trên sàn thương mại điện tử (giải thưởng Thanh niên sản xuất kinh doanh giỏi Lương Định Của năm 2023 của Trung ương Đoàn thanh niên).

(9) Những mô hình THT hoạt động hiệu quả năm 2023: Hội Nông dân đã hướng dẫn, hỗ trợ nông dân xây dựng Chi, tổ hội nghề nghiệp và mô hình sản xuất gắn với tiêu thụ sản phẩm. Những mô hình nông dân liên kết sản xuất, kinh doanh mang lại hiệu quả cao^[4].

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VÀ CHÍNH SÁCH PHÁT TRIỂN KTTT, HTX

1. Kết quả thực thi pháp luật và các văn bản về KTTT, HTX

Nhìn chung, các văn bản được triển khai ban hành kịp thời, chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ cho từng đơn vị và đang được triển khai đồng bộ, thống nhất^[5].

^[4] như: mô hình trồng rau an toàn xã Long Hà; mô hình trồng quýt đường - xã Tân Thành - TP. Đồng Xoài; mô hình trồng tiêu kết hợp nuôi dê - xã Tân Thành - huyện Bù Đốp; mô hình chăn nuôi heo - xã Thanh Phú - thị xã Bình Long, Lộc Hiệp - huyện Lộc Ninh và xã Long Giang - thị xã Phước Long; mô hình trồng điều năng suất cao - xã Long Hà - huyện Phú Riềng; mô hình nuôi bò sinh sản - xã Tân Lập - huyện Đồng Phú; mô hình trồng tiêu - xã Phước Minh - huyện Bù Gia Mập và xã An Phú - huyện Hớn Quản; Mô hình trồng tre lấy măng - thị xã Chơn Thành; Mô hình trồng dưa lưới - xã Tân Khai - huyện Hớn Quản.

^[5] Nghị quyết số 09/NQ-CP ngày 02/02/2023 của Chính phủ và Chương trình hành động số 35-CTr/TU ngày 24/02/2023 của Tỉnh ủy, UBND tỉnh đã ban hành Kế hoạch số 147/KH-UBND ngày

2. Kết quả triển khai chính sách hỗ trợ, ưu đãi HTX

a) Công tác tuyên truyền, phổ biến chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước về KTTT, HTX

Công tác tuyên truyền được các cấp các ngành tổ chức quán triệt sâu rộng trong nội bộ và quần chúng nhân dân, tạo sự chuyển biến rõ nét trong nhận thức của cán bộ đảng viên và nhân dân về vị trí vai trò của KTTT đối với sự phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh. Nhìn chung, các sở, ban, ngành, địa phương đã tổ chức tuyên truyền bằng nhiều hình thức khác nhau cho toàn thể cán bộ, công chức, người lao động của Sở về chủ trương, chính sách pháp luật của Đảng, nhà nước và của tỉnh về phát triển KTTT, HTX ^[6].

b) Chính sách đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực

- Liên minh HTX tỉnh luôn chú trọng và tập trung thực hiện tập huấn, bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ cho cán bộ điều hành, quản lý của HTX^[7].

05/5/2023 triển khai Chương trình hành động của Chính phủ và Tỉnh ủy thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 16/6/2022 của Ban Chấp hành trung ương Đảng khóa XIII; Quyết định số 1242/QĐ-TTg ngày 25/10/2023 của Thủ tướng Chính phủ và các văn bản có liên quan, Chủ tịch UBND tỉnh ban hành Quyết định số 2062/QĐ-UBND ngày 19/12/2023 kiện toàn Ban Chỉ đạo đổi mới, phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã tỉnh; Công văn số 4879/BKHĐT-KTHT ngày 23/6/2023 của Bộ Kế hoạch và Đầu tư, UBND tỉnh ban hành Báo cáo số 265/BC-UBND ngày 09/8/2023 về tình hình phát triển KTTT, HTX năm 2023 và kế hoạch phát triển KTTT, HTX năm 2024; Báo cáo số 164/BC-BCĐ ngày 09/01/2023 của Ban Chỉ đạo Đổi mới, phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã; UBND tỉnh đã ban hành Báo cáo số 101/BC-UBND ngày 31/3/2023 về tình hình phát triển KTTT, HTX năm 2022 và kế hoạch phát triển KTTT, HTX năm 2023 (cập nhật, thay thế Kế hoạch số 269/KH-UBND ngày 23/6/2022 của UBND tỉnh về kế hoạch phát triển KTTT, HTX năm 2023); Nghị định số 45/2021/NĐ-CP ngày 31/3/2021 của Chính phủ và các văn bản, quy định có liên quan; UBND tỉnh đã ban hành Quyết định số 1038/QĐ-UBND ngày 23/6/2023 phê duyệt Đề án Chuyên đổi mô hình tổ chức và hoạt động Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX tỉnh Bình Phước; Tiếp tục triển khai thực hiện Quyết định số 542/QĐ-UBND ngày 04/3/2021 phê duyệt Chương trình hỗ trợ phát triển KTTT, HTX giai đoạn 2021-2025 trên địa bàn tỉnh Bình Phước; Kế hoạch số 133/KH-UBND ngày 20/4/2021 triển khai thực hiện Đề án lựa chọn, hoàn thiện, nhân rộng mô hình HTX kiểu mới hiệu quả tại tỉnh Bình Phước giai đoạn 2021-2025; Kế hoạch số 195/KH-UBND ngày 08/5/2021 thực hiện Quyết định số 194/QĐ-TTg ngày 9/2/2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án đổi mới phương thức kinh doanh tiêu thụ nông sản giai đoạn 2021-2025, định hướng đến năm 2030; Quyết định số 2471/QĐ-UBND ngày 23/9/2021 về việc phê duyệt Đề án nâng cao năng lực và hiệu quả hoạt động của HTX nông nghiệp sản xuất, chế biến sâu và xuất khẩu sản phẩm chủ lực có quy mô lớn theo chuỗi giá trị, gắn với xây dựng nông thôn mới; Quyết định 2993/QĐ-UBND ngày 14/11/2021 về phê duyệt Đề án Phát triển KTTT, HTX trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh, giai đoạn 2022-2025; Kế hoạch số 46/KH-UBND ngày 28/02/2022 triển khai mô hình HTX chuyên đổi số toàn diện; Kế hoạch 307/KH-UBND ngày 29/9/2023 của UBND tỉnh về giải thể HTX trên địa bàn tỉnh năm 2023.

^[6] Thực hiện phổ biến, tuyên truyền bằng nhiều hình thức thông qua mạng xã hội: Facebook, Zalo, Fanpage, trang thông tin của Hội, hệ thống loa truyền thanh ở khu dân cư, đồng thời lồng ghép tuyên truyền qua các buổi sinh hoạt chi hội, tổ phụ nữ, câu lạc bộ tiểu thương, tổ tín dụng tiết kiệm. Kết quả tuyên truyền được 116 cuộc với hơn 8.220 cán bộ, hội viên phụ nữ tham dự; tuyên truyền 11 phóng sự, 197 bài báo và 97 bản tin được đăng tải trên Trang thông tin điện tử và Fanpage Liên minh HTX tỉnh và Đài Phát thanh truyền hình và Báo Bình Phước liên quan đến các mô hình, cách làm hay, sáng tạo, hiệu quả của các HTX trên địa bàn tỉnh với tổng kinh phí 114.276.000 đồng. Tuyên truyền trên Trang Website của Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn thông qua các chương trình, dự án 5 lượt với sự tham gia khoảng 300 người.

^[7] Kết quả, trong năm 2023 tổ chức 21 lớp bồi dưỡng, tập huấn cho các HTX trên địa bàn tỉnh với 1.235 học viên là thành viên hội đồng quản trị, ban giám đốc, ban kiểm soát, thành viên tham dự, tổng kinh phí 585.820.000 đồng.

- Hội Nông dân tỉnh phối hợp với Trung tâm Hỗ trợ nông dân, nông thôn - Trung ương Hội tổ chức tập huấn về chuyển đổi số cho 55 cán bộ, hội viên nông dân; rà soát, cập nhật thông tin đưa hộ sản xuất nông nghiệp và hàng hoá, nông sản an toàn, chất lượng cao của hội viên, nông dân, chi tổ hội nghề nghiệp, CLB nông dân, THT, HTX lên sàn thương mại điện tử Agripostmart.vn; tổ chức Hội nghị ký kết và triển khai kế hoạch phối hợp thực hiện chương trình an sinh xã hội, phúc lợi cho hội viên nông dân”; triển khai các nội dung: Dự án “Ứng dụng chế phẩm vi sinh vật trong thâm canh cây bơ theo hướng an toàn sinh học tại xã Đoàn Kết, huyện Bù Đăng, tỉnh Bình Phước” và Dự án “Chăn nuôi dê sinh sản hỗ trợ giảm nghèo bền vững tại xã Bình Thắng, huyện Bù Gia Mập, tỉnh Bình Phước”. Tổ chức 03 lớp tập huấn “Nâng cao ứng dụng công nghệ thông tin cho cán bộ, hội viên nông dân”^[8].

c) Chính sách xúc tiến thương mại, mở rộng thị trường

Trong năm 2023, tỉnh đã thực hiện các hoạt động xúc tiến thương mại, mở rộng thị trường hỗ trợ các HTX trong tỉnh, cụ thể như sau:

- Sở Công Thương chủ trì, tổ chức các hội nghị kết nối giao thương giữa Thành phố Hồ Chí Minh với các tỉnh, thành vùng Đông Nam Bộ trong khuôn khổ Hội nghị tổng kết hợp tác kinh tế xã hội các tỉnh, thành phố vùng Đông Nam Bộ. Hỗ trợ các HTX tham gia Hội nghị kết nối cung cầu giữa Thành phố Hồ Chí Minh với các tỉnh thành khu vực phía Nam (hỗ trợ sản phẩm của các hợp tác xã tham gia vào các hệ thống phân phối hiện đại như Siêu thị Coopmart, Aeon Mall, Lotte, Go... và các đơn vị bán lẻ tiếp cận đưa vào hệ thống để phân phối trong và ngoài nước); hội nghị kết nối giao thương giữa doanh nghiệp tỉnh Bình Phước và tỉnh Kon Tum; hỗ trợ sản phẩm của các HTX tham gia vào các hệ thống phân phối hiện đại như Siêu thị, chuỗi cửa hàng tiện lợi của Bách hóa xanh, Winmart, các doanh nghiệp phân phối, chợ đầu mối; hội nghị kết nối giao thương giữa doanh nghiệp Việt Nam với các nước trên thế giới (các doanh nghiệp Châu Âu, Mỹ, Hàn Quốc, Trung Quốc, Singapore, Úc, Campuchia,... Hiện nay, hạt điều của tỉnh đã xuất khẩu đến 59 nước, khu vực và lãnh thổ).

- Sở Công Thương xây dựng 02 điểm giới thiệu và bán sản phẩm OCOP của tỉnh tại siêu thị Coopmart Đồng Xoài và Coopmart Đồng Phú; thực hiện hỗ trợ doanh nghiệp, HTX tham gia kinh doanh trên Sàn thương mại điện tử quốc tế (Alibaba.com) và các Sàn thương mại điện tử uy tín trong nước (Sendo, Shopee, Lazada, Tiki); xây dựng và vận hành Sàn giao dịch nông sản tỉnh Bình Phước (Đến nay, đã hỗ trợ được 91 doanh nghiệp, HTX, hộ kinh doanh với 375 sản phẩm tham gia chào bán trên Sàn. Đa số thành viên tham gia là doanh nghiệp sản xuất,

^[8] 03 lớp tập huấn tại thành phố Đồng Xoài, huyện Đồng Phú, Bù Gia Mập với 75 học viên tham gia, thành lập 03 câu lạc bộ Nông dân với Internet; phối hợp với Trung tâm Nghiên cứu - Tư vấn công tác xã hội và phát triển cộng đồng (SDRC) tổ chức 10 lớp tập huấn thực hành TOT trên cây Điều cho 180 nông dân trồng điều; 01 Hội thảo cho 20 tập huấn viên nông cốt, tập huấn viên tiên năng; phỏng vấn 50 cán bộ, nông dân trồng điều tham gia làm tập huấn viên mới; Tổ chức 2 lớp tập huấn tập huấn viên nông cốt cho 20 người tập huấn viên Trên một số huyện tại huyện Phú Riềng; huyện Đồng Phú; huyện Bù Đăng.

kinh doanh sản phẩm hạt điều và các sản phẩm khác như: Tiêu, cà phê, tổ yến, trái cây, sản phẩm chế biến từ gỗ cao su, sản phẩm thủ công mỹ nghệ...); tổ chức Hội chợ trái cây và hàng nông sản tỉnh Bình Phước lần thứ VI, năm 2023; Hội chợ xúc tiến thương mại cho khu vực KTTT, HTX khu vực miền Nam năm 2023; hỗ trợ 08 HTX tham gia Hội chợ Xúc tiến thương mại cho khu vực KTTT, HTX khu vực miền Nam năm 2023. Đồng thời, hỗ trợ các HTX xây dựng website thương mại điện tử bán hàng, tham gia phiên chợ không dùng tiền mặt và các đề án khuyến công hàng năm. Thường xuyên cung cấp thông tin về dự báo tình hình thị trường trong và ngoài nước, các cơ hội giao thương, các chương trình xúc tiến trọng điểm và đặc biệt là những rào cản thương mại, cảnh báo thị trường nhằm giúp các HTX hạn chế được rủi ro trong bối cảnh hội nhập kinh tế quốc tế thông qua trang thông tin điện tử của các cơ quan quản lý chuyên ngành; hỗ trợ kết nối tham tán thương mại, Đại sứ quán Việt Nam tại nước ngoài, hỗ trợ các HTX trong tỉnh đưa sản phẩm nông sản chủ lực của tỉnh như hạt tiêu, hạt điều, cao su trưng bày, giới thiệu tại thị trường nước ngoài.

- Hội Nông dân phối hợp cùng với Trung tâm Khuyến công và tư vấn phát triển công nghệ tổ chức lớp tập huấn “Kỹ năng quản trị gian hàng trên Sàn thương mại điện tử” cho 30 đại biểu là đại diện của các công ty, HTX hộ sản xuất kinh doanh nông sản; phối hợp với Công ty phân bón Bình Điền tổ chức 03 buổi Hội thảo tư vấn kỹ thuật trồng, chăm sóc, phòng trị sâu bệnh gây hại trên cây sầu riêng và 01 Hội thảo trên cây cà phê tại huyện Phú Riềng, huyện Bù Đăng, thị xã Phước Long và thị xã Chơn Thành cho 210 hội viên nông dân tham gia trực tiếp, thu hút hơn 1.522 lượt theo dõi trên Fanpage của Hội. Vận động nông dân xây dựng các mô hình KTTT trong nông nghiệp, nông cốt là THT, HTX.

- Liên minh HTX tỉnh đã thông tin đến các HTX các văn bản liên quan đến xúc tiến thương mại xuất khẩu hàng hóa ra thị trường trong và ngoài nước, triển khai thực hiện cuộc vận động “Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam”; mời tham gia hội chợ giới thiệu sản phẩm OCOP tại tỉnh Quảng Ninh và tỉnh Hòa Bình; mời tham gia hội nghị kết nối giao thương quốc tế; Hội chợ triển lãm chuyên ngành cà phê năm 2023; mời tham gia chuỗi sự kiện kết nối chuỗi cung ứng hàng hóa quốc tế (Vietnam International Sourcing 2023); phối hợp với các huyện, thị xã, thành phố lựa chọn các HTX tham gia Hội chợ trái cây và hàng nông sản tỉnh Bình Phước lần thứ VI, năm 2023; Hội chợ xúc tiến thương mại cho khu vực KTTT, HTX khu vực miền Nam năm 2023.

d) Chính sách ứng dụng khoa học, kỹ thuật và công nghệ mới:

- Liên minh HTX tỉnh phối hợp với Viện Khoa học Công nghệ và Môi trường nghiệm thu, bàn giao các nội dung hỗ trợ HTX Nông lâm nghiệp - Dịch vụ Phương Nghĩa (xã Đăk Ô, huyện Bù Gia Mập); phối hợp với Sở Thông tin và Truyền thông thực hiện mô hình HTX thí điểm chuyển đổi số toàn diện cho 2 HTX (HTX TM-DV Phước Thiện và HTX Hồ tiêu hữu cơ Lộc Quang).

- Tỉnh Đoàn tổ chức 12 lớp tập huấn chuyển đổi số cho thanh niên khởi nghiệp, lập nghiệp và khuyến khích thanh niên ứng dụng chuyển đổi số trong sản xuất, kinh doanh. Kết quả thu hút hơn 2.300 lượt cán bộ, đoàn viên tham gia; tổ

chức lớp tập huấn “Khởi nghiệp với Sàn thương mại điện tử” có sự tham gia của 120 đoàn viên thanh niên, chủ doanh nghiệp.

d) Chính sách tiếp cận vốn và Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX:

- Năm 2023, Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX tỉnh đã được bố trí 35 tỷ đồng vốn điều lệ, kế hoạch năm 2024 dự kiến tiếp tục bổ sung thêm 15 tỷ đồng từ ngân sách của tỉnh. Trong năm 2023, Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX tỉnh đã hỗ trợ cho 2 HTX vay vốn với số tiền 3.000 triệu đồng từ nguồn vốn Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX tỉnh. Dự kiến đến cuối năm 2023, hỗ trợ cho các HTX trong tỉnh vay ưu đãi lũy kế đạt 35 tỷ đồng, đã giải ngân cho 6 dự án của 5 HTX vay với tổng số tiền là 1.280 triệu đồng từ nguồn vốn Quỹ Quốc gia việc làm (nguồn Liên minh HTX Việt Nam và nguồn ngân sách tỉnh).

- Tỉnh Đoàn phối hợp với Quỹ Khởi nghiệp tỉnh giải ngân cho dự án khởi nghiệp của thanh niên với tổng số tiền 300 triệu đồng; đề xuất 38 hồ sơ vay vốn Quỹ Hỗ trợ thanh niên khởi nghiệp.

e) Chính sách hỗ trợ thành lập mới HTX, Liên hiệp HTX:

- Liên minh HTX đã cử 20 lượt cán bộ, viên chức tham gia các khóa tập huấn trực tiếp tại Liên minh HTX các tỉnh Hậu Giang, An Giang, Lâm Đồng và Trà Vinh liên quan đến công tác thành lập mới HTX, lập kế hoạch kinh doanh, quản trị HTX. Các cấp Hội Liên hiệp phụ nữ đã hướng dẫn, hỗ trợ thành lập mới 02 HTX với 15 thành viên, 03 THT với 26 thành viên; nâng tổng số lên 09 HTX, 67 THT hỗ trợ phụ nữ phát triển kinh tế hoạt động hiệu quả với trên 1.490 thành viên.

- Đến 31/12/2023 có 30 HTX được thành lập mới. Toàn bộ các HTX được hỗ trợ tư vấn miễn phí về hồ sơ, thủ tục thành lập mới. Bên cạnh đó, Hội Nông dân tỉnh đã hướng dẫn thành lập được 131 HTX, 205 THT với 4.272 thành viên.

g) Chính sách hỗ trợ giao đất, cho thuê đất: Thực hiện chính sách khuyến khích phát triển HTX trên địa bàn tỉnh Bình Phước ban hành theo Nghị quyết số 37/2017/NQ-HĐND ngày 19/7/2017 của HĐND tỉnh, đến nay đã hỗ trợ Liên hiệp HTX Thương mại Thành phố Hồ Chí Minh thuê đất để xây dựng siêu thị tại thị trấn Tân Phú, huyện Đồng Phú với diện tích 5.031,4 m²; hỗ trợ HTX Nông nghiệp Sản xuất Thương mại Dịch vụ Thành Phương thuê đất để thực hiện dự án nông nghiệp sạch, ứng dụng công nghệ cao tại xã Tân Tiến, huyện Đồng Phú với diện tích 100.003,0 m².

III. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Các kết quả đạt được

Việc triển khai Nghị quyết số 20-NQ/TW và các văn bản hướng dẫn liên quan của Trung ương đã thúc đẩy mạnh mẽ phong trào phát triển của khu vực KTTT, HTX trong giai đoạn mới. Hệ thống pháp luật về THT, HTX được đổi mới với Luật Hợp tác xã số 17/2023/QH15 đã được Quốc hội thông qua ngày 20/6/2023. Với sự nỗ lực của cả hệ thống chính trị, tình hình các HTX trên địa bàn tỉnh đến nay đã từng bước phục hồi và ổn định, đẩy mạnh sản xuất kinh doanh.

Các kết quả về số lượng HTX, doanh thu, lợi nhuận, thu nhập của người lao động đều tăng hơn năm trước, nhất là các HTX thành lập mới trong năm 2023 đạt tỷ lệ tăng rất cao so với cả nước và đạt mức cao nhất so với vùng Đông Nam Bộ.

Khu vực KTTT với nhiều loại hình tiếp tục phát triển, các HTX liên kết trong sản xuất, kinh doanh, tiêu thụ sản phẩm, tạo chuỗi giá trị bền vững. Các HTX đã sản xuất, cung ứng cho thị trường trong nước và xuất khẩu với khối lượng nông sản có giá trị mang đặc trưng của địa phương (OCOP), đã góp phần ổn định phát triển kinh tế xã hội, an ninh trật tự tại địa phương.

Nhiều mô hình HTX kiểu mới gắn với sự phát triển của chuỗi giá trị sản phẩm, hàng hóa chủ lực có quy mô lớn và sức lan tỏa rộng. Nhận thức của cán bộ đảng viên và nhân dân về KTTT, HTX chuyển biến tích cực. Trình độ cán bộ quản lý HTX ngày càng tăng. Nhận thức của người dân nói chung, của thành viên HTX nói riêng về nông nghiệp công nghệ cao, nông nghiệp hữu cơ ngày càng được nâng cao, việc chú trọng và đầu tư vào sản xuất nông nghiệp sạch, công nghệ cao nhận được sự quan tâm. Sản lượng nông sản đạt chất lượng an toàn thực phẩm ngày càng tăng, việc phát triển HTX được gắn liền với chuỗi giá trị, HTX thực hiện cung ứng từ đầu vào đến đầu ra, đảm bảo ổn định giá cả, chất lượng hàng hóa. Từ việc phát triển nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao đã nâng cao năng suất lao động, chất lượng nông sản, nâng cao thu nhập cho thành viên HTX.

2. Các tồn tại hạn chế

- Chỉ tiêu về giải thể HTX đã ngừng hoạt động không đạt theo kế hoạch năm 2023; một số HTX còn khó khăn trong tiếp cận các nguồn hỗ trợ.

- Quy định về tiêu chí số 13 còn mang tính chất đối phó, dẫn đến tình trạng các xã về đích nông thôn mới thành lập để đủ chỉ tiêu, sau đó ngừng hoạt động.

- Nhiều HTX khả năng cạnh tranh thấp, thiếu tính bền vững, không ổn định, hiệu quả thấp, lợi ích kinh tế mang lại cho các thành viên chưa nhiều.

- Liên kết sản xuất theo chuỗi giá trị thiếu bền vững.

- Việc chấp hành chế độ báo cáo về tình hình hoạt động của THT theo Điều 29 Nghị định số 77/2019/NĐ-CP ngày 10/10/2019 của Chính phủ còn khó khăn, chưa triển khai thực hiện đầy đủ.

3. Nguyên nhân

- Thủ tục giải thể HTX còn phức tạp, vướng mắc do phải tuân thủ đầy đủ các quy định pháp luật hiện hành. Một số HTX thuộc diện giải thể nhưng còn vướng mắc trong việc xử lý nợ thuế, tài sản, đặc biệt là lĩnh vực đất đai, thất lạc hồ sơ và không liên lạc được với người đại diện theo pháp luật của HTX. Quy định hiện tại không tổ chức được hội đồng giải thể do vắng đại diện của HTX (quy định tại khoản 2 Điều 19 Nghị định số 193/NĐ-CP ngày 21/11/2013 của Chính phủ). Do vậy, không đủ cơ sở để ban hành quyết định giải thể và thành lập hội đồng giải thể bắt buộc theo quy định.

- Nội tại HTX yếu, khả năng huy động vốn từ thành viên thấp, trình độ quản lý điều hành, xây dựng kế hoạch sản xuất kinh doanh chưa tốt dẫn đến HTX làm

ăn thiếu hiệu quả. Thành viên tham gia HTX còn những hạn chế trong nhận thức về KTTT, HTX, chưa phát huy tinh thần trách nhiệm của thành viên vào hoạt động cũng như công tác kiểm tra, giám sát HTX.

- Nguồn thu ngân sách của tỉnh khó khăn, việc hỗ trợ KTTT, HTX của tỉnh còn hạn chế, trong khi nguồn vốn hỗ trợ của Trung ương chủ yếu thực hiện lồng ghép nhiệm vụ các Chương trình mục tiêu quốc gia. Một số chính sách hỗ trợ tiếp cận chưa đúng với năng lực thực tế của HTX. Nguồn vốn cho vay ưu đãi của các tổ chức thương mại, tín dụng khó tiếp cận.

- Việc quy định hồ sơ thẩm định tiêu chí số 13 các xã về đích nông thôn mới chưa được thực hiện chặt chẽ, dẫn đến thành lập HTX đối phó, chưa phát huy vai trò, trách nhiệm cao trong việc hỗ trợ phát triển KTTT, HTX.

- Nhiều HTX khả năng cạnh tranh thấp, thiếu tính bền vững, không ổn định. Kết quả hoạt động sản xuất kinh doanh thấp, lợi ích kinh tế mang lại cho các thành viên chưa nhiều. Năng lực, trình độ quản lý điều hành, xây dựng kế hoạch sản xuất kinh doanh chưa tốt dẫn đến HTX hoạt động chưa hiệu quả cao. Thành viên tham gia HTX còn những hạn chế trong nhận thức về KTTT, HTX, chưa phát huy tinh thần trách nhiệm của thành viên trong hoạt động cũng như công tác kiểm tra, giám sát HTX.

- Điều kiện thời tiết, dịch bệnh diễn biến phức tạp đã ảnh hưởng đến năng suất và chất lượng các sản phẩm nông nghiệp. Trong những năm qua tình hình kinh tế trong và ngoài tỉnh đang gặp nhiều khó khăn, doanh nghiệp chế biến hoạt động cầm chừng, các doanh nghiệp xuất khẩu nông sản gặp nhiều khó khăn, một số chuỗi liên kết sản xuất bị đứt gãy. Trong khi đó, tính liên kết sản xuất theo chuỗi giá trị thiếu bền vững.

- Một số HTX hoạt động chưa đúng với bản chất, chưa tạo được các dịch vụ, lợi ích; chưa mở rộng được các hoạt động, chưa huy động được vốn của thành viên; chưa trích lập quỹ dự phòng, quỹ đầu tư phát triển đầy đủ theo quy định của Luật HTX; còn trông chờ và ỷ lại vào sự hỗ trợ của nhà nước.

Phần thứ hai

KẾ HOẠCH PHÁT TRIỂN KINH TẾ TẬP THỂ, HỢP TÁC XÃ NĂM 2024

I. BỐI CẢNH THỰC HIỆN KẾ HOẠCH

Dự báo thời gian tới, các rủi ro tiềm ẩn từ môi trường kinh tế thế giới vẫn còn hiện hữu và tiếp tục tác động tiêu cực lên triển vọng phục hồi tăng trưởng kinh tế của Việt Nam. Hệ sinh thái cho chuyển đổi số có thể phát triển sâu sắc hơn; công nghệ số hóa có thể giúp tiết kiệm những chi phí không cần thiết trong lĩnh vực công nghệ hoặc các lĩnh vực kinh tế chủ chốt. Hiện tượng El Nino khiến thời tiết cực đoan, hạn hán, lũ lụt trở nên trầm trọng hơn, tác động tiêu cực tới hoạt động sản xuất nông nghiệp, an ninh nguồn nước tại một số quốc gia, khu vực, đi cùng các chính sách cấm xuất khẩu lương thực, thực phẩm của các quốc gia tác

động tới thị trường, giá cả hàng hóa trên thế giới, tiềm ẩn rủi ro an ninh lương thực toàn cầu.

Năm 2024 là năm thứ 4 thực hiện Kế hoạch phát triển KTTT, HTX giai đoạn 2021-2025, Kế hoạch phát triển kinh tế xã hội 5 năm 2021-2025, là năm bản lề, có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong việc thực hiện thắng lợi Chương trình hành động số 17-CTr/TU ngày 30/9/2021 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng. Tăng trưởng kinh tế dự báo tiếp tục xu hướng phục hồi tích cực. Công tác phát triển KTTT, HTX tiếp tục được Thường trực Tỉnh ủy, Thường trực HĐND tỉnh và UBND tỉnh quan tâm chỉ đạo, lãnh đạo thực hiện. Tuy nhiên, khó khăn, thách thức còn rất lớn, nhất là từ những yếu tố bất lợi bên ngoài và những hạn chế, bất cập nội tại của khu vực KTTT, HTX đã tồn tại và kéo dài nhiều năm, chậm được khắc phục.

II. ĐỊNH HƯỚNG, MỤC TIÊU PHÁT TRIỂN KTTT, HTX NĂM 2024

1. Định hướng phát triển KTTT, HTX năm 2024

Đẩy mạnh triển khai thực hiện Chương trình hành động số 35-CTr/TU ngày 24/02/2023 của Tỉnh ủy; Kế hoạch số 147/KH-UBND ngày 05/5/2023 triển khai Chương trình hành động của Chính phủ và Tỉnh ủy thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 16/6/2022 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả KTTT trong giai đoạn mới mở ra nhiều thuận lợi cho việc phát triển KTTT, HTX. Cập nhật các quy định pháp luật mới trên cơ sở Luật Hợp tác xã năm 2023, xây dựng bổ sung, hoàn thiện chính sách khuyến khích, hỗ trợ phát triển KTTT, HTX trên địa bàn tỉnh.

2. Mục tiêu tổng quát

Khuyến khích phát triển mới các tổ chức KTTT, đa dạng về quy mô và lĩnh vực hoạt động; hỗ trợ phát triển các mô hình THT, HTX hoạt động có hiệu quả, trở thành kiểu mẫu để nhân rộng và thu hút người dân, tổ chức, doanh nghiệp tham gia hoặc liên kết; tiếp tục hoàn thiện chính sách pháp luật về KTTT, HTX; xây dựng môi trường hoạt động, sản xuất kinh doanh lành mạnh, bảo đảm lợi ích hợp pháp của các thành viên HTX, THT. Khơi thông và tăng cường nguồn lực từ ngân sách nhà nước, đổi mới hoạt động hỗ trợ cho các tổ chức KTTT, HTX nhằm nâng cao năng lực sản xuất, sức cạnh tranh và khả năng thích nghi trong bối cảnh hội nhập kinh tế quốc tế, cách mạng công nghiệp lần thứ tư và biến đổi khí hậu.

3. Một số chỉ tiêu cụ thể năm 2024

- Phân đầu thành lập mới 30 HTX.
- Nâng tổng số thành viên HTX lên 11.936 thành viên; doanh thu bình quân đạt 3.750 triệu đồng/năm.
- Phân đầu có 90 HTX hoạt động đạt loại tốt, khá.
- Phân đầu đạt 165 cán bộ quản lý HTX trình độ cao đẳng, đại học trở lên.

- Phần đầu có 60 HTX nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao vào sản xuất và tiêu thụ nông sản; thực hiện truy xuất nguồn gốc đối với nông sản.

- Phần đầu có 55 HTX nông nghiệp liên kết với doanh nghiệp theo chuỗi giá trị với mức độ khác nhau tại các xã xây dựng nông thôn mới.

- Cập nhật các quy định mới, xây dựng bổ sung, hoàn thiện chính sách về khuyến khích, hỗ trợ phát triển KTTT, HTX trên địa bàn tỉnh (căn cứ Luật Hợp tác xã năm 2023 và các văn bản pháp luật liên quan) trình HĐND tỉnh xem xét thông qua thay thế Chính sách khuyến khích phát triển HTX trên địa bàn tỉnh ban hành kèm theo Nghị quyết số 37/2017/NQ-HĐND ngày 19/7/2017 (căn cứ Luật Hợp tác xã năm 2012).

III. GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN KTTT, HTX NĂM 2024

1. Tuyên truyền, nâng cao nhận thức

- Tổ chức học tập, quán triệt, tuyên truyền nội dung Chương trình hành động số 35-CTr/TU ngày 24/02/2023 của Tỉnh ủy; Kế hoạch số 147/KH-UBND ngày 05/5/2023 của UBND tỉnh triển khai Chương trình hành động của Chính phủ và Tỉnh ủy thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 16/6/2022 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả KTTT trong giai đoạn mới mở ra nhiều thuận lợi cho việc phát triển KTTT, HTX; Luật Hợp tác xã năm 2023 có hiệu lực từ ngày 01/7/2024, nhằm tạo sự chuyển biến về nhận thức, nâng tầm tư duy và tạo quyết tâm cao của các ngành, các cấp về nhiệm vụ đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả; tổ chức thực hiện đồng bộ với các giải pháp phù hợp với Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

- Đài Phát thanh - Truyền hình và Báo Bình Phước phối hợp với các đơn vị liên quan tuyên truyền, phổ biến thông tin về Chương trình hành động số 35-CTr/TU ngày 24/02/2023 của Tỉnh ủy thực hiện Nghị quyết số 20-NQ-TW và các văn bản có liên quan, bảo đảm hiệu quả với các hình thức đa dạng, phong phú.

2. Tiếp tục đổi mới, hoàn thiện cơ chế, chính sách khuyến khích, hỗ trợ phát triển KTTT

- Căn cứ các quy định pháp luật liên quan đến KTTT, HTX theo tinh thần Nghị quyết số 20-NQ/TW và Chương trình hành động số 35-CTr/TU ngày 24/02/2023 của Tỉnh ủy; theo dõi, cập nhật các quy định mới của Trung ương đề xây dựng tham mưu tỉnh bổ sung, sửa đổi nghị quyết của Hội đồng nhân dân tỉnh về hỗ trợ phát triển KTTT, HTX phù hợp, hiệu quả; tăng cường hỗ trợ thành lập mới HTX, tạo điều kiện thuận lợi cho các HTX yếu, kém tiếp cận và thụ hưởng chính sách.

- Rà soát, tổ chức sắp xếp lại theo đúng quy định Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX tỉnh theo Nghị định số 45/2021/NĐ-CP ngày 31/3/2021 của Chính phủ về việc thành lập, tổ chức và hoạt động của Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX và Thông tư số 52/2022/TT-BTC ngày 12/8/2022 của Bộ Tài chính về hướng dẫn một số điều của Nghị định số 45/2021/NĐ-CP.

3. Đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của các tổ chức KTTT

- Tiếp tục nắm bắt khó khăn, vướng mắc của các HTX, kịp thời đề xuất các cấp quản lý giải pháp hỗ trợ HTX tháo gỡ khó khăn, vướng mắc. Tiếp tục tập trung giải quyết dứt điểm các HTX ngừng hoạt động, chờ giải thể và các HTX chưa chuyển đổi, tổ chức lại theo quy định của pháp luật.

- Xây dựng kế hoạch hỗ trợ thành lập mới; ưu tiên dành nguồn lực cho công tác hỗ trợ thành lập mới; củng cố cho ít nhất 100 HTX đang hoạt động trên toàn tỉnh đặc biệt là sau khi Luật HTX năm 2023 có hiệu lực; triển khai kế hoạch nâng cao năng lực, nhận thức cho khu vực KTTT, đổi mới phương thức đào tạo, tập huấn, đảm bảo thiết thực, phù hợp với từng đối tượng thành viên HTX.

- Chỉ đạo Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX cho vay có hiệu quả các dự án mở rộng sản xuất kinh doanh của các HTX, tạo điều kiện cho các HTX tiếp cận nguồn vốn vay; triển khai thực hiện có hiệu quả các đề án, các Chương trình mục tiêu quốc gia. Khuyến khích hỗ trợ các HTX áp dụng quy trình sản xuất, quản lý chất lượng sản phẩm theo quy trình tiêu chuẩn. Nâng cao năng suất chất lượng sản phẩm. Tăng cường liên kết tổ chức KTTT, HTX với các thành phần kinh tế khác, đặc biệt là liên kết với doanh nghiệp hình thành các chuỗi giá trị bền vững.

- Xây dựng đề án, kế hoạch và triển khai các hoạt động xúc tiến thương mại, hỗ trợ hạ tầng cho khu vực KTTT, HTX.

- Khuyến khích, hỗ trợ các THT, HTX, Liên hiệp HTX chủ động tham gia cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0. Xây dựng và triển khai kế hoạch hỗ trợ ít nhất 10 HTX nông nghiệp chuyên đổi số.

- Tăng cường bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp và thúc đẩy phát triển KTTT. Phát huy và làm tốt vai trò là cầu nối giữa Đảng và Nhà nước với thành phần KTTT; hướng dẫn, chia sẻ thông tin, vận động thực hiện các chính sách đối với KTTT; cùng với các tổ chức KTTT thực hiện tốt, đúng quy định một số nội dung dịch vụ công khi được Nhà nước giao.

- Khuyến khích thu hút thành viên, tăng vốn góp và vốn huy động từ thành viên để tăng nguồn vốn hoạt động, tăng vốn đầu tư phát triển, tăng tài sản và quỹ không chia của tổ chức KTTT thực hiện hoạt động tín dụng nội bộ; khuyến khích liên kết kinh tế giữa các tổ chức KTTT hoạt động trong cùng ngành, lĩnh vực.

- Tăng cường phối hợp giữa các cơ quan liên quan trong việc xây dựng và triển khai các hoạt động đối ngoại và hợp tác quốc tế về phát triển KTTT, HTX. Tiếp tục đẩy mạnh các hoạt động hợp tác quốc tế nhằm khai thác có hiệu quả các nguồn lực từ các tổ chức quốc tế để phục vụ cho phát triển KTTT, HTX. Tìm hiểu các dự án hỗ trợ của các tổ chức nước ngoài, phối hợp cùng các đơn vị có liên quan rà soát HTX đáp ứng yêu cầu của các tổ chức nước ngoài để kết nối, hợp tác cũng như báo cáo kết quả thực hiện về UBND tỉnh theo quy định.

4. Nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý của nhà nước đối với KTTT

- Chỉ đạo UBND các huyện, thị xã, thành phố kiện toàn các Ban Chỉ đạo cấp huyện về kinh tế tập thể theo quy định tại Quyết định số 2062/QĐ-UBND ngày 19/12/2023 của Chủ tịch UBND tỉnh.

- Xây dựng đội ngũ quản lý Nhà nước có trình độ lý luận chính trị, chuyên môn nghiệp vụ, được đào tạo chuyên sâu về KTTT, có tư tưởng chính trị vững vàng, có năng lực xây dựng và tổ chức thực hiện có hiệu quả pháp luật, cơ chế, chính sách, chiến lược, quy hoạch, kế hoạch để KTTT phát triển lành mạnh, đúng định hướng.

- Tăng cường tính minh bạch trong quản lý nhà nước về KTTT, ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong quản lý; thực hiện ứng dụng hệ thống cơ sở dữ liệu quốc gia về KTTT.

- Tăng cường hiệu lực, hiệu quả công tác giám sát, thanh tra, kiểm tra, trách nhiệm giải trình của các cơ quan, tổ chức đối với việc chấp hành chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về phát triển KTTT, kịp thời phát hiện và xử lý nghiêm các hành vi vi phạm.

5. Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội, xã hội nghề nghiệp và Liên minh HTX đối với phát triển KTTT

- Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh và các tổ chức chính trị - xã hội, xã hội - nghề nghiệp tuyên truyền, vận động đề hội viên, đoàn viên và nhân dân nắm chắc chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về KTTT; phối hợp tổ chức vận động, phát triển các loại hình KTTT.

- Đối với các tổ chức KTTT có số lượng thành viên lớn, có các tổ chức đoàn thể đang hoạt động, cần quan tâm xây dựng và phát huy vai trò của đoàn thể cùng hội đồng quản trị, ban giám đốc, xây dựng và tổ chức KTTT phát triển vững mạnh.

- Tăng cường hoạt động của Liên minh HTX tỉnh với vai trò nòng cốt là bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp và thúc đẩy phát triển KTTT. Liên minh HTX phát huy và làm tốt vai trò là cầu nối giữa Đảng và Nhà nước với thành phần KTTT; hướng dẫn, chia sẻ thông tin, vận động thực hiện các chính sách đối với KTTT; cùng với các tổ chức KTTT thực hiện tốt, đúng quy định một số nội dung dịch vụ công khi được Nhà nước giao.

- Liên minh HTX tỉnh chủ trì xây dựng, trình cấp có thẩm quyền xem xét bố trí kinh phí để triển khai các đề án phát triển KTTT, HTX trên địa bàn tỉnh.

- Đẩy mạnh tuyên truyền, vận động thành lập mới các tổ chức KTTT, thu hút và mở rộng thành viên tham gia HTX, THT.

- Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh phát huy vai trò, tăng cường công tác giám sát việc thực hiện các Chương trình, đề án, quá trình thực hiện Luật Hợp tác xã tại địa phương.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Các sở, ban, ngành, UBND các huyện, thị xã, thành phố căn cứ Kế hoạch này, hoàn thiện kế hoạch phát triển KTTT, HTX năm 2024 của ngành, lĩnh vực, địa bàn quản lý và lồng ghép nội dung phát triển KTTT, HTX vào các chương trình, kế hoạch, đề án phát triển có liên quan khác.

2. Các đồng chí Thành viên Ban Chỉ đạo tỉnh Bình Phước về kinh tế tập thể thực hiện và theo dõi, đôn đốc tình hình triển khai trong phạm vi lĩnh vực được phân công theo Quyết định số 2062/QĐ-UBND ngày 19/12/2023 của Chủ tịch UBND tỉnh và Quyết định số 302/QĐ-BCĐBP-KTTT ngày 23/02/2024 của Trưởng Ban Chỉ đạo tỉnh Bình Phước về kinh tế tập thể./.

Nơi nhận:

- Bộ Kế hoạch và Đầu tư (Cơ quan Thường trực BCĐ quốc gia về KTTT);
- TTTU, TT.HĐND tỉnh;
- CT, các PCT UBND tỉnh;
- Ủy ban MTTQ VN tỉnh;
- Ban Dân vận Tỉnh ủy;
- BHXH tỉnh;
- Ngân hàng Nhà nước CN tỉnh;
- Hội: Nông dân, LHPN tỉnh;
- Thành viên BCĐ tỉnh về KTTT;
- Liên minh HTX tỉnh;
- LĐVP, Phòng TH;
- Lưu: VT.

TRƯỞNG BAN

PHÓ CHỦ TỊCH UBND TỈNH

Phụ lục

TÌNH HÌNH PHÁT TRIỂN KINH TẾ TẬP THỂ NĂM 2023 VÀ KẾ HOẠCH NĂM 2024

(Kèm theo Báo cáo số /BC-BCDBPKTTT ngày / /2024 của Ban Chỉ đạo tỉnh Bình Phước về kinh tế tập thể)

STT	Chỉ tiêu	Đơn vị tính	Thực hiện năm 2022	Năm 2023			Kế hoạch năm 2024
				Kế hoạch	Thực hiện 6 tháng	Thực hiện năm 2023	
I	Hợp tác xã						
1	Tổng số hợp tác xã	HTX	299	334	316	325	355*
	<i>Trong đó:</i>						
	Số hợp tác xã đang hoạt động	HTX	226	256	238	248	278
	Số hợp tác xã thành lập mới	HTX	30	35	17	30	30
	Số hợp tác xã giải thể	HTX	3	60	2	2	30
2	Tổng số thành viên hợp tác xã	Người	11.392	11.692	12.838	12.992	11.936**
	<i>Trong đó:</i>						
	Số thành viên mới	Thành viên	210	215	190	215	215
3	Tổng số lao động thường xuyên trong HTX	Người	7.353	7.563	7.500	8.533	8.300***
	<i>Trong đó:</i>						
	Số lao động thường xuyên mới	Người	210	220	255	260	260
	Số lao động thường xuyên là thành viên HTX	Người	4.277	4.427	5.190	5.200	5.200
4	Tổng số cán bộ quản lý hợp tác xã	Người	897	1.124	927	847	847
	<i>Trong đó:</i>						
	Số cán bộ quản lý HTX đã qua đào tạo đạt trình độ sơ, trung cấp	Người	133	220	132	121	126
	Số cán bộ quản lý HTX đã qua đào tạo đạt trình độ cao đẳng, đại học trở lên	Người	158	253	175	160	165
5	Doanh thu bình quân một hợp tác xã	Tr đồng/năm	3.670	3.700	3.690	3.700	3.750
	Trong đó: Doanh thu của hợp tác xã với thành viên	Tr đồng/năm	2.100	2.200	2.170	2.200	2.200
6	Lãi bình quân một hợp tác xã	Tr đồng/năm	175	180	197	197	200

7	Thu nhập bình quân của lao động thường xuyên trong hợp tác xã	Tr đồng/năm	57	60	59	60	62
II	Liên hiệp hợp tác xã						
1	Tổng số liên hiệp hợp tác xã	LH HTX	1	1	1	1	1
	<i>Trong đó:</i>						
	Số liên hiệp hợp tác xã thành lập mới	LH HTX	0	0	0	0	0
2	Tổng số hợp tác xã thành viên	HTX	4	4	4	4	4
3	Tổng số lao động trong liên hiệp HTX	Người	461	461	461	461	461
4	Doanh thu bình quân của một liên hiệp HTX	Tr đồng/năm	20.000	20.000			
5	Lãi bình quân của một liên hiệp HTX	Tr đồng/năm	1.250	1.250			
III	Tổ hợp tác						
1	Tổng số tổ hợp tác	THT	1.375	1.385	1.380	1.385	1.390
2	Tổng số thành viên tổ hợp tác	Thành viên	12.390	12.490	12.440	12.490	1.590
3	Doanh thu bình quân một tổ hợp tác	Tr đồng/năm	150	155	155	155	160
4	Lãi bình quân một tổ hợp tác	Tr đồng/năm	60	65	65	65	70

Ghi chú:

* Điều chỉnh theo kết quả thực hiện đến 31/12/2023 và chỉ tiêu thành lập mới HTX năm 2024 (Quyết định số 2116/QĐ-UBND ngày 27/12/2023 của UBND tỉnh).

** , *** Giảm theo kế hoạch giải thể 30 HTX năm 2024.